

**ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ**

8 Ιουλίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

- α) Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Άδωνι Γεωργιάδη**
- β) Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κωστή Χατζηδάκη**

Θέμα: « Μελισσοκομία και Φωτοβολταϊκά : αντικρουόμενα μέρη ή η έννοια της γεωργίας διπλής χρήσης; »

Σύμφωνα με ανακοινώσεις επενδυτών που έχουν εγκαταστήσει φωτοβολταϊκά πάρκα στη χώρα μας, ζητήθηκε από τους μελισσοκόμους να απομακρύνουν επειγόντως τα μελίσσια τους από την περιοχή της εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών- σαφώς όχι λόγω κάποιας νομοθετικής ρύθμισης- αλλά επειδή απλώς οι μέλισσες βλάπτουν με τις ακαθαρσίες τους τα φωτοβολταϊκά πάνελ- επιφυλάσσονται μάλιστα ως προς την καταγγελία τους στο δασαρχείο.

Η εν λόγω ανακοίνωση αναδεικνύει όχι μόνο την άγνοια των επιπτώσεων της άκαιρης και άσκοπης μετακίνησης των μελισσών/κυψελών από περιοχή σε περιοχή- επεμβάσεις που συνήθως καταπονούν τα μελίσσια- εφόσον η μετακίνηση εξαρτάται από τη μελισσοκομική παράδοση της περιοχής αλλά και τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν, συνεπώς και από τις διαθέσιμες

ανθοφορίες, αλλά κυρίως την άγνοια του γεγονότος ότι οι μέλισσες μπορούν να διανύσουν μεγάλες αποστάσεις για να συλλέξουν την τροφή τους, ενώ αρκετοί είναι οι παράγοντες που καθορίζουν την απόσταση συλλογής, όπως η γεωγραφική τοποθεσία (βουνό/κάμπος), οι καιρικές συνθήκες, η κατάσταση της αποικίας κ.α. (σε ευνοϊκή γεωγραφική τοποθεσία, μέλισσες έχουν καλύψει απόσταση άνω των 8 χιλιομέτρων). Συνεπώς, για ποια ακριβώς απομάκρυνση μιλάμε;

Επιπροσθέτως, σημειωτέον το χαρακτηριστικό παράδειγμα της Μινεάπολης όπου κάτω από ηλιακές φωτοβολταϊκές συστοιχίες, φυτεύονται φυτά φιλικά προς έντομα επικονιαστές, φρούτα, λαχανικά και φυτά για βοσκή- αντί του κλασικού χλοοτάπητα ή χαλικιού- ενώ παραγωγοί μελιού διατηρούν μέλισσες σε τρία ηλιακά πάρκα, όπου οι υπεύθυνοι καλλιεργούν τοπικά φυτά κάτω και γύρω από τα πάνελ. *«Το πλεονέκτημα για εμάς είναι ότι στις περιοχές αυτές φυτεύονται σκόπιμα φυτά για έντομα επικονιαστές»*, αναφέρει χαρακτηριστικά ένας εκ των παραγωγών.

Πράγματι, τα τοπικά φυτά έχουν αντικαταστήσει το χλοοτάπητα και το χαλίκι ως βάση για φωτοβολταϊκά πάρκα και σε άλλες περιοχές των Ηνωμένων Πολιτειών, μετά από οδηγία του 2016 που καθόριζε πως θα ενισχυθεί ένα περιβάλλον φιλικό για έντομα επικονιαστές, με τη μισή έκταση των 4.000 στρεμμάτων, που καταλαμβάνουν τα ηλιακά πάρκα, να διαθέτουν τοπικά φυτά, τα οποία ωφελούν τα έντομα επικονιαστές.

Επίσης, Πανεπιστήμια στις Ηνωμένες Πολιτείες, στη Γερμανία και αλλού δοκιμάζουν την έννοια της **«γεωργίας διπλής χρήσης»**, όπως την αποκαλούν, όπου καλλιέργειες αναπτύσσονται κάτω από τα πλαίσια των ηλιακών πανέλ, αποδεικνύοντας ότι η προσθήκη φυτών σε ηλιακές εκμεταλλεύσεις προσφέρει πολλαπλά οφέλη, επιπλέον του πρωταρχικού στόχου μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: *«Αυτός ο συνδυασμός είναι μια εκπληκτική ευκαιρία να βελτιώσουμε τη γεωργία μας και την επισιτιστική μας ασφάλεια, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα καθαρή ενέργεια»*.

Ως εκ τούτου, η χρήση τοπικής φυσικής ή καλλιεργήσιμης βλάστησης μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της υγείας των εντόμων επικονιαστών, τα οποία απειλούνται από απώλειες οικοτόπων, από δηλητηρίαση από φυτοφάρμακα, από κακή διατροφή, ασθένειες, μειωμένη γενετική ποικιλομορφία και πλήθος άλλων παραγόντων, με αποτέλεσμα, οι ήδη διαχειριζόμενες αποικίες μελισσών για την παραγωγή μελιού να έχουν μειωθεί από 5,7 εκατομμύρια που υπήρχαν στη δεκαετία του 1940, σε περίπου 2,7 εκατομμύρια.

Γίνεται σαφέστατα αντιληπτό ότι όχι μόνον οι κυψέλες δεν πρέπει να απομακρυνθούν από τα γειτνιάζοντα σε αυτές φωτοβολταϊκά πάρκα γιατί “λερώνουν” τα πάνελ, αλλά μπορούν να συνυπάρξουν υπό τη δοκιμασμένη μορφή της γεωργίας διπλής χρήσης με ωφέλιμα αποτελέσματα για όλα τα μέρη.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- 1) Θα προβούν σε ευρεία και εμπειριστατωμένη ενημέρωση των επενδυτών των φωτοβολταϊκών πάρκων , ως προς την παρουσία μελισσοκομείων εκεί όπου αυτά έχουν εγκατασταθεί ή πρόκειται να εγκατασταθούν;
- 2) Σχεδιάζουν να αναπτύξουν πρωτοποριακές εφαρμογές γεωργίας διπλής χρήσης και στην χώρα μας, και εάν ναι, ποιες ακριβώς πρόκειται να είναι αυτές;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου

Βουλευτής Α΄ Αθηνών, Μέρα25